

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба рисолаи номзади унвонҷӯи кафедраи химия ва методикаи таълими онӣ Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзӯи «Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия)

Рисолаи илмии Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзӯи «Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия).

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми навбатии ҳафт ба Парлумони кишвар аз 21 декабри соли 2021 чунин гуфтанд: «Бояд гуфт, ки дар соҳаи маориф ду проблемаи асосии ҳалталаб вучуд дорад. Яқум, норасоии кадрҳои соҳибкасби омӯзгорӣ ва дуюм, баланд бардоштани сатҳи сифати таълим дар тамоми муассисаҳои таҳсилоти кишвар. Мо заҳмати устодону омӯзгоронро ҳамеша баланд арзёбӣ мекунем ва ғамхорию дар ҳаққи онҳое, ки дар ин соҳа хизматҳои шоиста кардаанд, идома медиҳем. Лекин пешрафти ҷомеа, таракқиёти илму техника ва технология тақозо мекунад, ки онҳо низ барои баланд бардоштани сатҳи касбияти худ мунтазам кӯшиш кунанд. Агар омӯзгор сатҳи баланди касбият надошта бошад, мо ҳеҷ гоҳ ва бо ягон восита сифати таълиму тарбияро беҳтар карда наметавонем».

Дастуру супоришҳои сарвари муаззами мамлакат аз дастандаркорони соҳаи маориф, алаҳхусус, аз донишмандони макотиби олии самти педагогӣ баланд бардоштани сатҳи сифати таълим ва тайёр кардани мутахассисони болаёқатро тақозо намуда, бо натиҷаҳои ба дастамада маҳдуд нашудан, ба сифати таълиму тадрис бештар эътибор додан ва таъмини омӯзиш ва парвариши омӯзгорони ҷавобгӯи талаботи замони муосирро ба миён мегузорад.

Даҳсолаи охири асри XX ва оғози асри XXI солҳои рушду инкишофи таҳаввулоти илмӣ-техникӣ, воситаю методҳои иттилоотӣ, технологияи коммуникатсионӣ-ахборотӣ маҳсуб ёфта, дар сохтору соҳаҳои маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷанбаҳои появию бунёдӣ ва марҳилаҳои навгонӣю

навоарӣ оғоз гардиданд ва Ҷумҳурии мо низ чун дигар мамалакатҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил (ИДМ), ба раванд ва фазои ягонаи таҳсилоти умумибашарӣ, яъне низоми таълими кредитӣ шомил гардид. Дар ин марҳила дар азнавсозӣ, ислоҳот ва такмили нақшаю барномаҳои таълимии фанҳои табиатшиносӣ, риёзӣ, дақиқ ва техникӣ, аз ҷумла фанҳои химия, бо мурури замон тағйироту навгониҳои илмӣ, назариявӣ, амалӣ ва санаду меъёрҳои ҳуқуқии муосир ва назаррас арзёбӣ гардиданд.

Рисолаи илмӣ аз муқаддима, ду боб, шаш фасл, хулоса, рӯйхати адабиётҳо ва замимаҳо иборат аст.

Дар муқаддима интиҳоб ва зарурати мавзӯи интиҳобшуда асонок карда шуда, мақсад, объект, предмет, фарзия ва вазифаҳои таҳқиқот муқарар гардида, навигарии таҳқиқот, аҳамияти назариявӣ ва амалии диссертатсия, муқарароти асосии ба ҷимоя пешниҳодгашта, асонок карда шудааст.

Боби аввали диссертатсия «Таҳлили асосҳои назариявӣ ва методологии тайёр намудани донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии омӯзгорӣ дар раванди гузаронидани машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия» аз се зербанд ва хулоса иборат буда, дар он натиҷаи омӯзишу таҳлил ва таҳқиқотҳои олимони бурунмарзӣ Л.А. Светков, Н.Е. Кузнецова, С.И. Созонов, А.А. Грабецкий, В.Н. Лавров, Г.А. Подкоритов, Б.Г. Анаев, В.С. Полосин, А.М. Бутлеров, Д.И. Менделеев, Г.И. Рuzдвинг, Ю.К. Бабанский ашъори ниёгон-кимёшиносон Абубақр Муҳаммад ибни Закариёи Розӣ, Абуали ибни Сино, Ҷобир ибни Ҳайёни Тусӣ ва олимону муҳаққиқони муосири тоҷик С.Г. Бандаев, У.З. Зубайдов, Р. Қиматов, С. Холназаров, Ғ. Бобизода, Л. Солиев мавриди баррасӣ қарор мегиранд. Дар боби мазкур инчунин мо банду қисматҳои химияи умумӣ, барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва олии касбии омӯзгорӣ, роҳу усулҳо, методҳои таълимӣ дар ҷараёни гузаронидани машғулиятҳои амалӣ, таҷрибавӣ-озмоишӣ, дар ҷараёни омӯзиши химия, аз нигоҳи педагогӣ ва дидактикӣ, дар курсҳои 1, 2 ва 3-юми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Донишгоҳи давлатии Данғара, Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н. Хусрав, дар доираи озмоишҳои педагогиро (буришҳои педагогӣ: 2017-2018, 2019-2020, 2020-2021) тавсифу баррасӣ намудаем.

Боби дуввуми диссертатсия «Истифодаи самараноки методҳои таълим дар раванди гузаронидани машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия – асоси ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии омӯзгорӣ» аз се зербанди аз ҷиҳати педагогӣ, дидактикӣ ва мантикӣ пайдарпай иборат буда, дар он шарҳу баёни натиҷаҳои озмоишҳои (буришҳои) педагогӣ дар 3-марҳалаи таҳқиқот (2017-2018, 2019-2020 ва 2020-2021), дар гурӯҳҳои озмоишӣ (эксперименталӣ) ва санҷишии (назоратӣ)

курсҳои 1, 2 ва 3-юми муассисаҳои таҳсилоти олии омӯзгории касбии вилояти Хатлон, аз ҷумла Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ (ДДК), Донишгоҳи давлатии Данғара (ДДД) ва Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н. Хусрав (ДДБ) оварда шудаанд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертант дар қатори маҷаллаҳои эътирофгардидаи КОА-и Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар дигар маҷаллаҳои маҷмуаҳои махсуси илмӣ ба таъб расидааст.

Ман итминон дорам, ки рисолаи ба ҳимоя пешниҳодкардаи Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзӯи «Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз ҷанни химия» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02– Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия) ин оғози таҳқиқоти ҷиддӣ андар ҷодаи доманадори педагогика ва хусусан методикаи таълим ба шумор меравад ва Исмоилова Муборакби Кенжаевна метавонад дар оянда пажӯҳишоти худро идома дода, ба муваффақиятҳои нав қомеъ гардад.

Роҳбари илмӣ, доктори илмҳои биологӣ
ва фарматсевтӣ, академик, профессор

Бобизода Ғ.М.

Имзои профессор Ғ.М. Бобизодаро
тасдиқ мекунам. Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси ДТМ

Тавқиев Э.Ш.

10.03.2023